

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 42 (4)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 marta 1934.

PATENTNI SPIS BR. 10748

Hasler A. G. vormals Telegraphenwerkstätte von G. Hasler,
Bern, Švajcarska.

Sprava za merenje brzine kretanja lokomotive.

Prijava od 23 maja 1933.

Važi od 1 septembra 1933.

Traženo pravo prvenstva od 7 juna 1932 (Švajcarska).

Kod već poznalih sprava za merenje brzine kretanja lokomotive je ugrađena naprava za merenje po tako zvanom Haus-hälter-sistemu, kod kojeg su različiti delovi merne naprave, kao sahatni mehanizam, merni cilindar sa padnim delovima i registrujuća naprava, svaki za sebe umešteni u kutiju merila za brzinu, i stoga radi postizanja saglasnosti ispravnog ugao-nog položaja različitih delova, moraju međusobno biti podešeni. Zamena ma kojeg dela različitih naprava uslovljava stoga prekid rada merila brzine ili zamenu cele sprave.

Kod merila brzine po ovom pronalasku je ova nezgoda izbegnuta, i to time, što su vremenska osovina sa na njoj raspoređenim padnim delovima, regulator hoda sahatnog mehanizma koji upravlja istom, mehanizam dižućeg točka za padni deo i pogonska osovina za pomeranje napred papirne trake na zajednickoj vodilnoj ploči za pomenutu traku i za pogonsku klizaljku sa skazaljkom i registrujućom pi-saljkom tako raspoređeni, da merna i re-gistrujuća naprava sa vodilnjom pločom može kao celina biti umetnuta u kutiju merila brzine i iz iste biti izvađena.

Na priloženom nacrtu je predstavljen jedan primer izvođenja predmeta pronalaska. Sl. 1 pokazuje izgled istoga sa strane, samo bez kutije i bez delova koji su nepotrebni za razumevanje pronalaska. Sl. 2 pokazuje izgled s leve strane, u odno-

su na sl. 1. Sl. 3 pokazuje horizontalan presek po liniji III — III iz sl. 2.

Sl. 1 je označena vodilna ploča koja treba da se na gornjem i na donjem kraju vertikalno ulvrdi, pomoću po jednog zavrljna, u kutiji merila za brzinu, i na čijoj je prednjoj strani pogonska sklizaljka 2, sa zupčanom polugom 3 za pogon skazaljke 5, snabdevene segmentom 4 zupčanog točka, i nosača 6 registrujuće pisaljke 7, pomerljivo vođena gore i dole. Na zadnjoj strani 1 je vremenska oso-vina 8 postavljena vertikalno, i na svome donjem kraju nosi točak 9 regulatora 10 hoda sahatnog mehanizma. Regulator 10 hoda sahatnog mehanizma je postavljen između dve nosive pločice 11 i 12 koje su pritvrđene na zadnjoj strani ploče 1, i dobija na zupčaniku 13 svoj pogon od točka, koji nije ucrtan na nacrtu, uobičajene kutije sa oprugom. Vremenska osovina 8 koja se obrće regulisanom ugaonom brzinom, nosi na svome obimu tri sektora 14 šupljeg cilindra, koji su u podužnim žlebovima 15 vremenske osovine pomerljivo vođeni gore i dole. Sektori 14, koji su po spoljnoj omolnoj površini hori-zontalno izupčeni, obrazuju padne delove merne naprave, i bivaju obrtanjem vre-menske osovine 8 u pravilnim vremen-skim razmacima (merno vreme) dovođeni u zahvat sa dižućim točkom 16 i zaprečnim točkom 17 koji je prema istom po-meren oko vremenske osovine za 120°,

odnosno bivaju oslobađani od poslednjeg. Zaprečni točak 17, koji je po svome obimu, u istom pravcu sa svojom ravni, siso izupčen, smešten je u nosaču 18 koji je isto tako prilvrđen na zadnjoj strani ploče 1. Dijući točak 16 dobija svoj pogon preko prenosnog mehanizma 19 i mehanizma 19' konusnih točkova od nepokazane pogonske osovine merila za brzinu, odgovarajući svagdašnjoj brzini vožnje. Padni delovi 14 upravljuju zahvatnim prstenom 22, koji preko njih obuhvata vremensku osovinu 8, i koji je kruto vezan sa klizaljkom 2 pomoću kraka 21 koji prolazi kroz podužni prorez 20 u ploči 1, tako, da on prsten 22 u mernom vremenu (1 sekunda) biva dijućim točkom 16, odgovarajući brzini vožnja, kretan prema gore pomoću više ili manje podizanog padnog dela 14. Pri tome on vuče sobom i klizaljku 2 sa zupčanom polugom 3 i sa nā ovoj nepomično ležećim nosačem 6 registrujuće pisaljke. Zupčanom polugom 3 biva obrijanja skazaljka 5. Pri opadajućoj brzini vožnja se prsten 22 sa klizaljkom 2 spušta, usled sopstvene težine ovih delova u najbližem sledećem mernom vremenu od jedne sekunde, na padni beo koji je držan koturom 17.

Pogon, u gornjem delu ploče 1 horizontalno vođene, radi jednostavnosti samo crlasto tačkasli linijama obeležene, papirne trake 23 se vrši pomoću vertikalne osovine 24, koja je smeštena u ležišlima 25 prilvrđenim na zadnjoj strani ploče 1, i na donjem kraju biva pogonjena mehanizmom 26 zupčanih točkova dobijajući pogon sa gornjeg kraja vremenske osovine 8. 27 je valjak za pritiskivanje papirne trake koji je pomoću krakova 28 smešten na ploči 1.

Po popuštanju zavrtnjeva za pritvrđivanje ploče 1, može sa istom merna i registrujuća naprava sa regulatorom hoda sahašnog mehanizma bili izvađena kao celina iz kušje merila za brzinu i u slučaju potrebe bez daljeg biti zamjenjena novom. Usled toga je takođe moguće da se poznati Haushälterov aparat, koji ima merno vreme od 12 sekundi, po vađenju svoje merne i registrujuće naprave bez značajnijeg prekida rada modernizuje ugrađivanjem ploče 1 sa na njoj raspoređenim delovima, tj. da se sa relativno kratkim mernim vremenom od jedne sekunde pri lagodi zahtevima uslovljениm većim brzimama vožnja.

Patentni zahtev:

Merilo za brzinu lokomotiva sa vodiljnom pločom za registrujuću traku i sa vodiljnim prorezom koji upravlja pisaljkicom i koji se nalazi u pokretnoj vezi sa skazaljkicom i koji biva slavljan u dejstvo zahvatnim prstenom upravljanim padnim delovima vremenske osovine, naznačen time, što su vremenska osovina (8) sa na njoj raspoređenim padnim delovima (14), regulator (10) hoda sahašnog mehanizma koji istom upravlja, mehanizam (16, 19) padnog dela i dijućeg točka i pogonska osovina (24) za pomeranje napred papirne trake tako postavljeni na zajedničkoj vodiljnoj ploči (1) za papirnu traku i za pogonsku klizaljku (2) za skazaljku i registrujuću pisaljku, da se vodiljnom pločom (1) merna i registrujuća naprava može, kao celina, biti u kušju merila za brzinu umeštana i iz iste biti vađena.

Ad patent broj 10748

Fig. 1

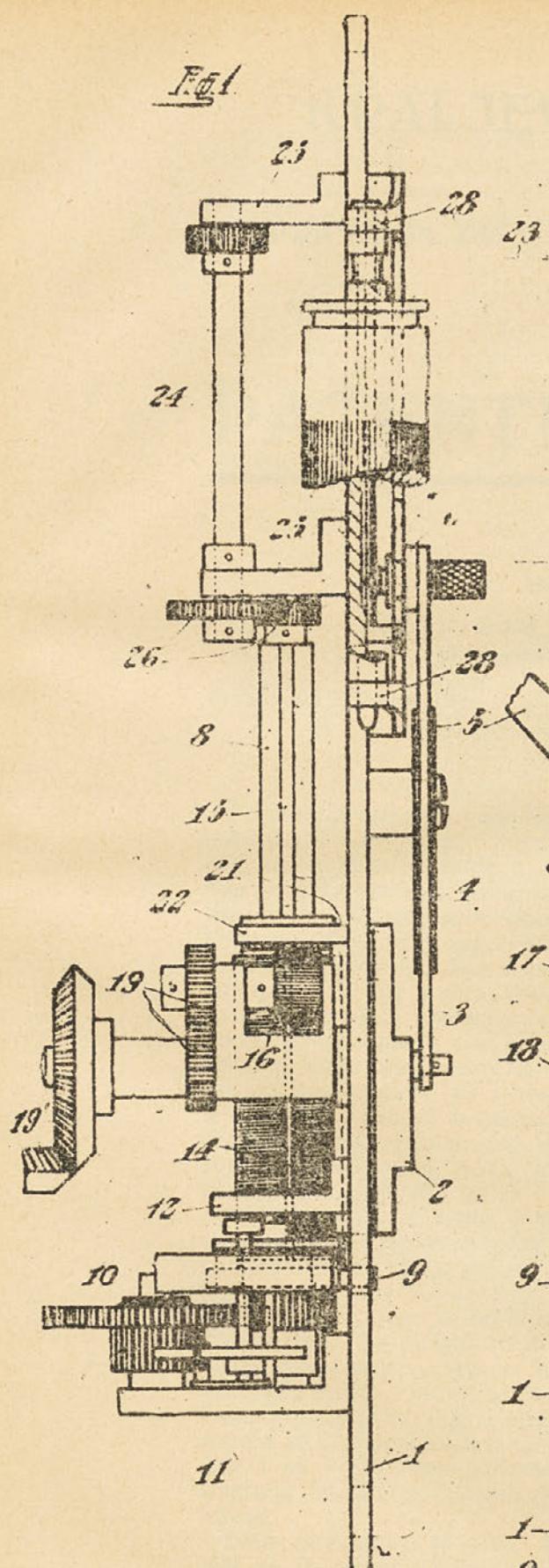

Fig. 2

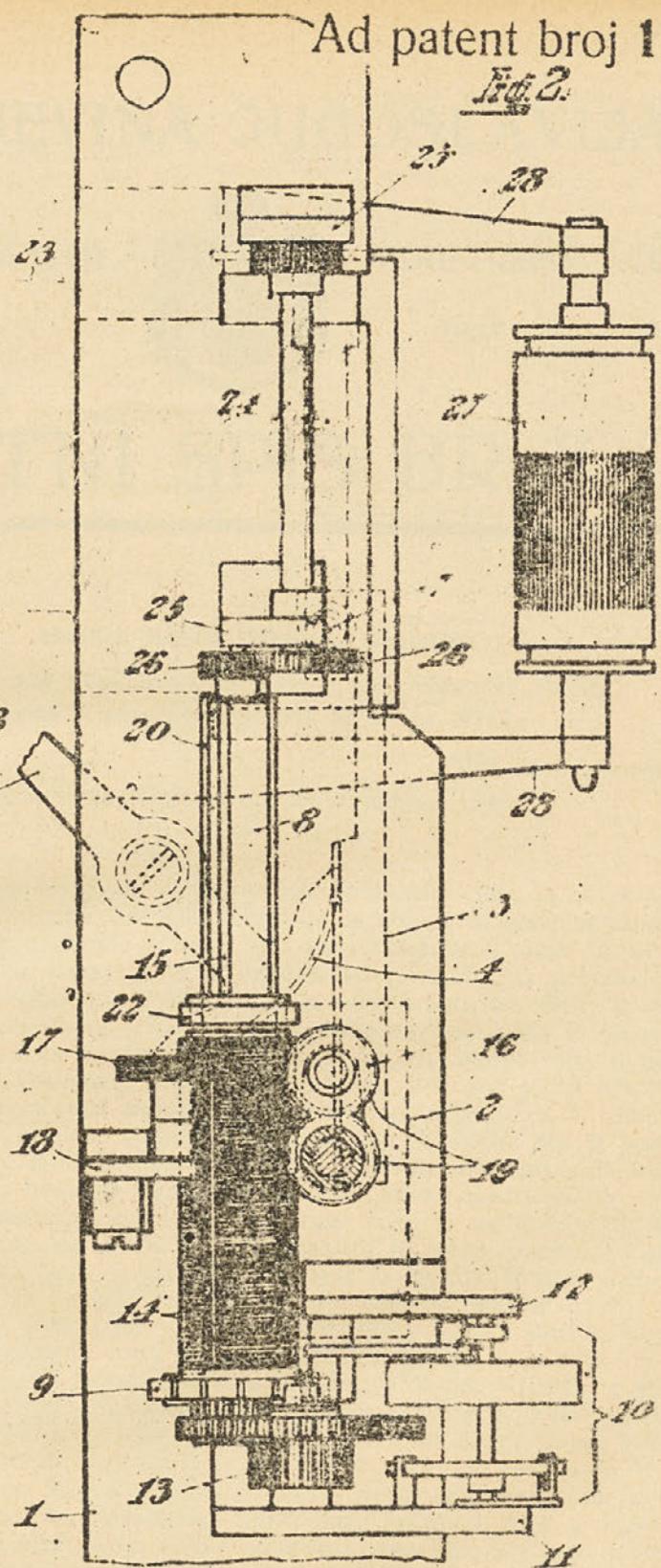

Fig. 3

